

دوره هفتم تقنینه

جلسه	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	شماره
۸۹		۸۹
تاریخ تأسیس آذر	مندرجات	قیمه اشراك
۱۳۰۵	فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی	داخله ایران سالیانه ده تومان
جلسه سه شنبه ۳	خواهد بود	خارجه « دوازده تومان
دیماه ۱۳۰۸	پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در يك شماره منتشر میشود	قیمه تارك شماره
مطابق ۲۲ رجب	مطبوعه مجلس	يك فرانس
۱۳۴۸		

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز سه شنبه ۳ دیماه ۱۳۰۸ * (۲۲ رجب ۱۳۴۸)

فهرست مذاکرات

۱) تصویب صورت مجلس	۵) تقدیم دو فقره لایحه از طرف معاون وزارت مالیه
۲) تصویب پنج فقره مرخصی	۶) شور و تصویب لایحه اجازه انتقال عوائد مخصوصه بتاسیس
۳) شور اول عهد نامه ایران و حجاز	کارخانه کاغذ سازی بخترانه دولت
۴) شور و تصویب لایحه اعتبار دفع ملخ	۷) موتم و دستور جلسه بعد - غم جلسه

مجلس یکساعت و نیم قبل از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید

[۱ - تصویب صورت مجلس]

صورت مجلس روز یکشنبه ۱ دی ماه را آقای مؤید احدی (منشی) قرائت نمودند * * *

رئیس - آقای آقا سید یعقوب	رئیس - آقای حیدری
آنا سید یعقوب - قبل از دستور	آقای دهستانی را غائب بی اجازه نوشته اند
رئیس - آقای فیروز آبادی	در صورتیکه بنده اطلاع دارم که ایشان اجازه خواسته بودند
فیروز آبادی - قبل از دستور	رئیس - با اجازه نوشته اند (حیدری - بسیار خوب)

* عین مذاکرات مشروح هشتاد و نهمین جلسه از دوره هفتم تقنینیه باستثناء مذاکرات قبل از دستور (مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵)

دایره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

* * * اسامی غائبین که ضمن صورت مجلس خوانده شده است: فائین با اجازه آقایان: نجومی - عبدالحسین خان دیا - محمود رضا - دشتی - مسعود - بیات ما کونی - عدل - لرستانی - ناصری - ملک مدنی - طباطبائی وکیلی - ارباب کیخسرو - تیمور ناش - فائین بدون اجازه: آقایان امیر ابراهیمی - میرزا حسن خان وثوق - سید کاظم یزدی - شریعت زاده - آصف - اعظم - دبستانی - قوام - حاج رحیم آقا - میرزا ابوالفضل - حاج حسین آقا مهدوی - شیخ علی مدرس - حاج حسن آقا ملک - حاج غلامحسین ملک.

دیر آمده با اجازه - آقای دهستانی
دیر آمده بدون اجازه - آقای مسعودی

در صورت مجلس نظری نیست
(نمایندگان - خیر)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد

[۲ - تصویب پنج فقره مرخصی]

رئیس - چند فقره مرخصی از کمیسیون عرایض و مرخصی رسیده است قرائت میشود :

۱ - مرخصی آقای رفیع

نماینده محترم آقای رفیع برای لزوم مسافرتی از دهم دی ماه یکماه تقاضای مرخصی فرموده اند کمیسیون با تقاضای ایشان موافق اینک خبر آنرا تقدیم میدارد

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - بنده عرضی ندارم

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده از آنجائی که میدانم آقای رفیع در مسافرت هایشان یقیناً بیشتر از بودن در مجلس بدرد مملکت و ملت میخورند از این جهت مخالفتی ندارم ولی مخالفتم از این حیث است که میل دارم ایشان پیشقدم شوند در این مرخصیهای که از امروز ببعد میخواهد بیاید و يك مقدار از حقوقشان را تخصیص بفرمای این شهر بدهند که لااقل يك خا که ذغالی برای خود تهیه کنند این را هم عرض کنم هر چند میدانم ایشان در مجلس ندهند در خارج میدهند اما میل داشتم که در مجلس علناً داده شود که دیگران هم تأسی بکنند و این سرمشق بجهت دیگران شود که در این زمستان لااقل يك عده از فقراء از این مرخصی های ما استفاده کنند .

زوار - (مخبر کمیسیون عرایض و مرخصی) یکی

از وظایف وجدانی نماینده گردش در اطراف مملکت و مشاهده وضعیات روحیه آن مملکت است تا اطلاعاتش کامل شده بتواند در روی آن اصل يك خدمات مهمی بمملکت بکند و بر روی این اصل هم هست که نماینده محترم آقای

رفیع خدمات شایان نسبت بملت کرده و میکنند بنا بر این کمیسیون روی این اصلی که مسافرتی برای ایشان پیش آمده است و حقیقه میتوان گفت که خدمت مهمی است نسبت بمملکت . از این جهت با مرخصی ایشان موافقت کرده و این خبر را تقدیم نمودند .

رئیس - موافقین با مرخصی آقای رفیع قیام فرمایند (اکثر نمایندگان برخاستند)

رئیس - تصویب شد خبر دیگر راجع به آقای ارکانی

۲ - مرخصی آقای ارکانی

آقای ارکانی نماینده محترم برای رسیدگی بامور موکبین خود تقاضای چهل روز مرخصی از تاریخ حرکت نموده کمیسیون با مرخصی نماینده محترم موافقت نموده و اینک خبر آن تقدیم میشود

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - موافقم

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده با همان نظریه تا آخر هر چه مرخصی بیاید مخالفت میکنم تا انشاء الله زمانی بشود که مرخصی خواهان يك قدری از حقوقشان را بجهت فقرا اختصاص بدهند والا بنده باین مخالفتم باقی هستم و راضی هم نمیشوم که ایشان مرخصی بگیرند و بروند و هیچ مقدار از حقوقشان را بجهت فقرا تخصیص ندهند . شاید آقایان فرمایند که این حقی است از برای وکلا و مجلس دیگر بجهت خا که ذغال فقرا تاسیس نشده بنده میگویم بی مجلس بجهت خا که ذغال فقرا تاسیس شده چون مجلس بجهت رسیدگی بحال ملت است . چون محلی تقدماً بجهت فقرا در این مملکت نداریم باید در این زمستانی آنها را حفظ بکنند . باین جهت بنده با هر مرخصی که مخالف این عقیده ام باشد مخالفت میکنم

مخبر - مخالفت نماینده محترم بطور جمعی است . در

هر مرخصی این مخالفت را میفرمایند ولی در خبرمخصوصاً قید شده است که آقای ارکانی برای رسیدگی بامور موکبین خودشان میروند البته اگر برای تفریح میروند کمیسیون حاضر نبود با مرخصی ایشان موافقت کند چون برای امور محلی تشریف میبرند و تجربه هم حاصل شده است که ایشان هر وقت مسافرت میکنند برای امور محلی بوده است روی این اصل هم خبر کمیسیون تقدیم شده است

رئیس - موافقین با مرخصی آقای ارکانی قیام فرمایند (اکثریت قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . خبر دیگر

۳ - مرخصی شاهزاده غلامحسین میرزا

آقای غلامحسین میرزا مسعود نماینده محترم تقاضای چهل و پنجروز مرخصی از چهارم مهر ماه نموده اند و مقرری بیستروز آنرا توسط کمیسیون عرایض و مرخصی اختصاص بمصرف فقرا داده اند کمیسیون با تصویب مرخصی ایشان موافق و اینک خبر آنرا تقدیم میدارد

رئیس - آقای فیروز آبادی که با این مرخصی موافقت فرمایند (اغلب قیام نمودند)

فیروز آبادی - هم مخالفم هم موافق (خنده نمایندگان) موافقم در آن مقداری که تخصیص بفقراء داده اند و خیلی تشکر میکنم از ایشان و اظهار امتنان هم میکنم و امید وارم که بنده هم این عقیده را پیدا کنم در مورد مرخصی خودم اما راجع بان بیست و پنج روز دیگرش مخالفم بحمدالله حضرت والا که محتاج باین چیز ها نیستند خوب بود که این زمستانی تمامش را تخصیص میدادند حالا بعضی دیگر شاید محتاج باشند ولی حضرت والا چون محتاج نبودند بنده مخالفم که چرا تمامش را تخصیص ندادند . از این جهت مخالفم

رئیس - موافقین با مرخصی آقای غلامحسین میرزا مسعود قیام فرمایند

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد . خبر دیگر :

۴ - مرخصی آقای اعتبار

نماینده محترم آقای اعتبار از تاریخ هفتم دی ماه تقاضای یکماه مرخصی کرده کمیسیون با تقاضای ایشان موافق اینک خبر آن را تقدیم میدارد .

رئیس - آقای وثوق

آقا سید مرتضی وثوق - بنده موافقم

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - عرضی ندارم

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده از آنجائی که نمیخواهم مجلس ما اعتبار نداشته باشد و میخواهم اعتبار داشته باشد با این مرخصی مخالفم برای اینکه ایشان میخواهند هم اعتبار صوری را از مجلس ببرند و هم اعتبار معنوی را باید که ایشان لا اقل نصف حقوقشان را تخصیص بدهند به فقرا همایش را میخواهند ببرند بنده مخالفم .

رئیس - موافقین قیام فرمایند .

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . خبر دیگر :

۵ - مرخصی آقای ملک آرائی

نماینده محترم آقای ملک آرائی برای لزوم مسافرتی از هفتم دیماه ۱۳۰۸ تقاضای يك ماه مرخصی نمودند کمیسیون با تقاضای ایشان موافق اینک خبر آن تقدیم میشود

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - والله بنده خودم هم خجالت میکنم بیشتر از این باشم اما آقایان هم خوب است یکقدری مثل من خجالت بکشند (دیوان بیگی چرا آقا ؟) خوب است يك مقداری از حقوقشان را لااقل تخصیص بدهند که انشاء الله اسباب این بشود که دو تا دو تا در هفته نیریم صدقه باشد ضرری ندارد که یکقدری حقوقشان را تخصیص میدادند بفقرا که بنده هم زبانم بسته شود

نخبر - عبارت خجالت یکقدری زنده بود از نماینده محترم خواهش میکنم که این عبارت را اصلاح کنند (فیروز آبادی - چشم) چون به تجربه رسیده است که آقای ملک آرائی نماینده محترم همیشه مسافرتهاى که کرده اند برای خدمت به مملکت بوده و از این نقطه نظر (مکرر به آقا عرض کرده ام) باز هم عرض میکنم که همیشه کمیسیون عرایض حسن نیت آقا را منظور داشته ماهم بالاخره مایل هستیم که به فقرا هم چیزی داده شود ولی وقتی که نظامنامه اجازه میدهد که این قبیل چیزها را کمیسیون تصویب کند بر روی این اصل است که تصویب کرده

رئیس - موافقین با مرخصی آقای ملک آرائی قیام فرمایند (اکثر نمایندگان قیام نمودند) تصویب شد [۳ - شور اول عهد نامه ایران و حجاز]

رئیس - عهد نامه حجاز و دولت ایران شور اول خبر کمیسیون امور خارجه قرائت میشود:

خبر از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی: کمیسیون امور خارجه در جلسات عدیده عهد نامه مودت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت حجاز و نجد و ملحقات آنرا مطرح شور قرار داده و با انعقاد عهد نامه مزبور کمال موافقت را نموده و ماده واحده ذیل را برای تصویب به مجلس شورای ملی تقدیم مینماید.

ماده واحده - مجلس شورای ملی عهد نامه مودت را که مشتمل بر پنج ماده و در تاریخ دوم شهریور ماه ۱۳۰۸ بین دولتین ایران و حجاز و نجد و ملحقات آن امضاء شده تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آنرا بدولت میدهد

رئیس - مذاکره در کلیات است. در کلیات اعتراضی نرسیده است رأی میگیریم بورود در مواد موافقین قیام فرمایند.

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. در ماده اول اعتراضی نرسیده است . . .
آقا سید یعقوب - مواد را بخوانند عرض دارم دشتی - باید کتبی نظر خودتان را بدهید
رئیس - در ماده دوم اعتراضی نرسیده است در ماده سوم اعتراضی نرسیده است در ماده چهارم و پنجم هم اعتراضی نرسیده است رأی میگیریم بورود در شور دوم موافقین قیام فرمایند (عده زیادی قیام نمودند) تصویب شد.

[۴ شور و تصویب اعتبار دفع مانع]

رئیس - لایحه دولت راجع به اعطاء اعتبار برای دفع مانع قرائت میشود:

ساحت محترم مجلس شورای ملی

چون مطابق راپرتهاى واصله از بعضی نقاط از قبیل کرمان و فارس و یزد و خراسان از حالا ملخ دیده میشود که شروع بخوردن سبز محصول نموده و برای مبادله فوری و دفع آن بایستی سریعاً شروع باقدام نمود و نظر باینکه از محل مازاد عایدات جاری ۱۳۰۸ مملکتی علاوه برآن چه برطبق قانون مورخه دوم خرداد ۱۳۰۸ برای دفع مانع تصویب و مصرف شده ممکن نیست اعتبار دیگری تخصیص داد و از طرفی تعویق در اقدام سریع مستلزم خسارت دولت و اهالی مملکت خواهد بود لهذا ماده واحده ذیل را پیشنهاد نموده و تصویب آنرا بایقید دوفوریت تقاضا مینماید.

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود که از محل اضافه عایدات ۱۳۰۸ مالیات راه نسبت بوصولی سال ۱۳۰۶ مالیات راه معادل مبلغ یکصد و نه هزار تومان برای مخارج دفع مانع مطابق درخواست وزارت فوائد عامه پرداخت و مصرف نماید.

رئیس - تقاضای دو فوریت شده ولی چون لایحه

میکوبند خیر ملخ بروز کرده شاید محسوسات غیر از چیزی است که بنده عرض میکنم شاید این طریق باشد پس امیدوارم حالا که ملخ بروز کرده است این پولی که داده میشود دقت داشته باشد دولت که واقعاً بمصرف خودش برسد در مملکت ما صد و هشت هزار تومان خیلی پول است کم نیست امر جزئی نیست بجهت اینکه با این پول میتوانیم يك کارخانه سنطوپین سازی بیاوریم که ببرد مملکت ما بخورد این را اگر باسم ملخ بدهیم و ملخی گرفته نشود وازین برود این بعقیده بنده خوب نیست امیدوارم که اولاً امسال ملخ نباشد و نیاید چرا؟ برای اینکه بپندم میدانم که این سرمائی که امسال کرده است اگر تا چهار انگشت روی زمین را بخی ببندد تمام کبسولهای ملخ در زیر زمین دیگر نمیندند اگر هم حالا باشد امیدوارم دولت يك دقت نظری يك امعان نظری و يك رسیدگی در این کار بکنند که لا اقل تقریظ نشود این پول و این صد و هشت هزار

تومانی که به يك مصرف صحیحی باید بزینم و از يك اشخاص فقیری گرفته میشود يك دقتی بشود که بمصرف خودش برسد آن دفعه که میخواستند ملخ بگیرند باسم گرفتن ملخ دردهات اشخاص رامیبردند وازصبح تا شام با آنها چیزی نمیدادند یا چیز خیلی کمی میدادند باید دولت يك کاری بکند که آن طریق نشود و ظلم هم باهالی دهات نشود.

رئیس - آقای داکتر طاهری.

داکتر طاهری - عرض میشود فرمایشات آقای فیروز آبادی مخالفت نبود فقط انکار این بود که ملخ آمده باشد این البته بر طبق راپرتهاى است که از طرف امضاء مالیه و سایر رؤسای ادارات هر محلی در نتیجه امری که از طرف دولت شد برای جلو گیری از بروز این آفت تحقیقاتی کردند و تفتیشاتی کرده اند و راپرتهاى داده اند که ملخ در بعضی جاها که هوايش مساعد بوده بروز کرده و تخم ریزی کرده و اگر از این آفت جلو گیری نشود در سال آتی که موقع برداشت محصول است يك

بودجه ایست يك فوریت کافی است. فوریت مطرح است. آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - در این موضوع چون بنده يك اطلاعات جدیدی از شیراز دارم که ملخ در طرف اصطهبانات آمده است بنده با فوریتش مخالفت نمیکنم ولی در ماده اش توضیحاتی از آقای معاون میخواهم که بعد عرض میکنم.

رئیس - آقای داکتر طاهری.

داکتر طاهری - موافقم.

رئیس - آقای مؤید احمدی.

مؤید احمدی - موافقم.

رئیس - آقای روحی.

روحی - موافقم.

رئیس - آقای فیروز آبادی.

فیروز آبادی - بنده اولاً نمی فهمم این معنی را که ملخ در بعضی جاها حالا بروز کرده است. ملخ يك حیوانی است که از سرما بقدری عاجز است که در میزان که این جا رسید از اواسط میزان تا آخر میزان که این جا هوا گرم است از آن نسیم صبح ملخ ها تلف میشوند در اول عقرب بکلی ملخ این جاها پیدا نمیشود در نقاط دیگر میگویند ملخ پیدا شده بنده نمیفهمم چطور شده است در این موقع سال در گرمسیرات هم که منتهی يك ماه تفاوت هوا با این جا داشته باشد ملخ پیدا شده است. بنده عقیده ندارم که حالا ملخ بروز کرده باشد تقریباً مثل محال میدانم که در ایران حتی در گرمسیراتش هم حالا ملخ پیدا شود بجهت اینکه عرض کردم ملخ در آخر میزان تقریباً این جاها پیدا نمیشود و باقی نمی ماند ما خودمان زراعت کاریم هر سالی که ملخ خوارکی میشود باید در میزان کاشت زیرا که در آنوقت ملخ بکلی مرده و تمام شده حالا

ضرر فوق العاده برای تمام مملکت دارد نه فقط برای جا هائی که ملخ است بلکه برای تمام مملکت است و سعی که لازم است برای دفع ملخ بشود موقعتش حالا است یعنی وقتی که هنوز نمیتواند پرواز کند اگر مساعه بشود بعد از آن دیگر جلوگیری ممکن نیست و این که فرمودید خوب است وزارت مالیه سعی کند که این وجه درست بمصرف برسد. البته همه ما موافق هستیم و مجلس موافق است که اقدامی که میشود از طرف دولت بطور بیهوده این پول خرج نشود همه ما موافق هستیم ولی گمان نمیکنم کسی با این لایحه که ائمه لوایح است مخالفتی داشته باشد (صحیح است) بعضی از نمایندگان - کافی است مذاکرات کالزوتی - بنده مخالفم با کفایت مذاکرات.

رئیس -- موافقین با فوریت قیام فرمایند
(اغلب قیام نمودند)

رئیس -- تصویب شد. ماده واحده مطرح است
(بشرح سابق خوانده شد)

رئیس -- آقای مؤید احمدی
مؤید احمدی -- موافقم.

رئیس -- آقای روحی

روحی -- موافقم.

رئیس -- آقای اعتبار موافقت؟

اعتبار -- خیر مخالفم.

رئیس -- بفرمائید

اعتبار -- بنده مخالفتم از نقطه نظر عمل است و میخواهم در تحت عنوان مخالفت این عرایض را عرض کرده باشم برای موضوع ملخ در سنه ماضیه يك مبلغی از مجلس گذشت ولی در عمل بالاخره ما نفهمیدیم چه بود و چه کردند در ولایات که میکذشتیم بنده میدیدم يك مدتی

مأمورین مالیه عمل میکردند يك مدتی مأمورین وزارت داخله عمل میکردند يك عده از رعایا را میبردند و يك عملیاتی میکردند که بعقیده بنده هیچکدام خودشان نمیتوانستند پیش بینی بکنند که این عمل آیا منتج نتیجه هست یا نه روی افکار اشخاص هر روزی عمل میکردند یکی فکر میکرد این طور عمل کنیم بهتر است یکی دیگر جور دیگر و روی يك دستور مخصوصی رأی میداد که بالاخره روی يك عملیات فنی نبود و يك مأمورین فنی برای اینکار معین نشده بود باین جهت بعقیده بنده باقی که پارسال مجلس تصویب کرد شاید يك پول سیاه برای مملکت فایده نداشت و حالا هم ما داریم يك صد و نه هزار تومان دیگر تصویب میکنیم اگر وضعیت آن جور است که هر کس روی فکر خودش در ولایات عمل کند غیر از این که يك مدتی هم وقت رعیت را بگیرد و رعیت را از کار بیکار کند فایده دیگری ندارد ولی اگر چنانچه دولت وزارت فوائد عامه وزارت مالیه يك دستورائی واقعاً در نظر گرفته اند که با يك ترتیبی این عمل بشود که نتیجه بگیریم بعقیده بنده این اعتبار خیلی مفید است و این مبلغ هم خیلی کم است اگر ما منظورمان واقعاً جلوگیری و دفع ملخ باشد این مبلغ کفایت نخواهد کرد مگر با يك ترتیبی که امید داریم موفقی بشوند این بود که بنده میخواستم يك توضیحاتی از طرف دولت داده شود که با چه ترتیب میخواهند این عمل را بکنند.

معاون وزارت مالیه - (آقای سیاح) برای دفع ملخ البته

چندین ترتیب در نظر گرفته شده است پارسال موفقی اعتبار خواسته شد که ملخ آمده بود و ناچار بودند بهر وسیله که باشد جلوگیری کنند ولی امسال بموقع اجازه خواسته شده است برای این که میخواهند توسط مأمورین فنی و با سمهائی که از خارج وارد کرده اند جلوگیری کنند.

رئیس -- آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی -- عرض کنم. يك موضوعی را که فرمودند که با این سمهائی که وارد شده است دفع ملخ میکنند بنده خواستم دولت را متوجه کنم که این سم ها در سال گذشته خیلی ضرر بمردم زد غالباً میریختند توی بیابانها توی کلس ها و این حیوانات میرفتند و میخوردند و تلف میشدند این را اولاً دولت باید خیلی متوجه باشد که مثل سال گذشته دو مرتبه يك ضرر فوق العاده به رعایای بیچاره وارد نباید که ملخهاشان دفع نشد و گاو و گوسفند هاشان غالباً مرد این را باید متوجه باشند و این که فرمودند که باسم دفع میشود اولاً ملخ حالا هیچ بروز نکرده تقریباً نزدیک عید یا بعضی گرمسیرات يك ماه به عید مانده اوایلش محتاج بسم نیست نظرشان را تنها به سم نباید بیندازند اوایل ملخهائی هستند که خیلی کوچکنند و ممکن است گودال بکنند و ببرند آنها را در گودال جمع کنند و در گودال بریزند از اول دستور سم نباید داده شود چون اول خوراکی نیستند و سم برای آنها فایده ندارد اول باید بوسیله گودال کنند و آنها را راندن بطرف گودال ملخهرا جمع کنند و روی آن گودال خاک بریزند بعد که بزرگ شدند و خوراکی شدند متفرق و مشتت شدند آنوقت سم نتیجه دارد ولی با آن ملاحظه که عرض کردم که قسمی سم را استعمال کنند که عوض ملخ گاو و گوسفند مردم تلف نشود و آن جا ها که بنده عرض کردم انشاء الله دقت شود و در خرجش هم امیدوارم این دفعه دقت شود بجهت اینکه رئیس فوائد عامه در مخارج بلدیهاش دیدیم خیلی ملاحظه میکرد و تقریباً در کارش نبود هر چند بنده يك کلمه دارم که بعضی مساجد را خراب کردند و ساختند ولی بعضی را نساختند امیدوارم آن بعضی مساجد را هم بسازند بنده باز هم تکرار میکنم که آقای وزیر مالیه و وزیر فوائد عامه دقت کنند که حالا که بنا شد بمصرف جمع کردن

ملخ برسد و بمصرف خریدن سم و مردن گاو و گوسفند مردم نرسد.

معاون وزارت مالیه -- چون این عمل در تحت نظر مأمورین فنی میشود و آنها اقدام میکنند تمام این فکر ها را کرده اند و از این منظور جلوگیری خواهد شد

رئیس -- آقای ضیاء

ضیاء -- موافقم.

رئیس -- پس نوبت آقا نیست. آقای افسر

افسر -- موافقم

رئیس -- آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب -- نظر موافقت من در این موضوع (بکنفر از نمایندگان - مخالفت) مسلم است بنده که از اهل فارس هستم و دولت این لایحه را آورده است برای دفع آفت ملخ آنوقت بنده مخالفت نمیکنم نه همچو چیزی نیست از کور گفتند چه میخواهی گفت دو چشم روشن از خدا میخواهم و یدش از این امیدوارم که دولت متوجه زراعت و فلاحت باشد ولی آن نظری که ما داریم و آقای اعتبار هم بکفایتی بیان کردند آن نظر از بین نرود ما باید نظر داشته باشیم به ترقی زراعت و فلاحت خودمان وهم نظر داشته باشیم بمصارف و مخارجی که دولت میکند بعضی مصارف که دولت میکند مأمورین مسؤلی دارد و یک ادارات مرتبی دارد و در تحت نظر آن ادارات و آن مسؤلیت منظم تا اندازه میشود اطمینان کرد لکن در این مسئله در سابق هم که وزیر مالیه سابق يك لایحه در این جا آورد و نظر ما و نظر مجلس این بود که در واقع يك عملیاتی بشود و يك تعلیاتی نسبت بمردم بشود که بزارع و رنجبر بفهماند و آنها را برای رفع این آفت مطلع کنند که آنها قیام کنند و آنها را پرو پا کاند کنیم که حرکت کنند و عمل کنند که يك قیام ملی از برای دفع این آفت بشود نه این که این يك پولی بشود از برای مأمورین که نصفش

را بریزند توی جیبشان نظر ما باین بود که تعلیماتی از طرف دولت بشود و مساعدتهائی بشود که مردم تشویق شوند و بروند کار کنند آنچه که ما اطلاع داریم (شاید اطلاعات ما کافی نباشد و غیر وافی باشد چون ماهیئت نفتیشه که نداریم دولت اطلاعاتش بهتر است) شاید از صد هزار تومان چهل یا چهل و پنج هزار تومان را بیشتر بمصرف رسانده‌اند و اگر جائی هم اقدام شده باشد خود مردم بطوع و رغبت و اشتیاقی که برای دفع این آفت داشتند اقدام کردند که این آفت از زراعت بر داشته شود این است در این مسئله بنده میخواستیم معاون محترم وزارت مالیه متوجه باشند ما که این قدر نظر تقلیل داریم یعنی نظر صرفه جوئی داریم و میخواستیم که پول دولت هباء نشود و از بین نرود و مخارج هم تحت کنترل در بیاید باید دولت هم رعایت کند آلمان بنده با این عرایضم رأی هم خواهم داد بعلمت این که به مصرف صحیحی میرسد اما در مقام عمل باید سعی کنند که یک کار اساسی بشود یعنی چه یعنی نمیشود که هر سال دولت صد هزار تومان یا صد و بیست هزار تومان یا دو بیست هزار تومان اعتبار بگیرد و از برای ملخ طرف جنوب یا از برای ملخ طرف شرق باید این مسئله را اساسی کرد و یک تأسیساتی دولت ایجاد کند و ایجاد یک مؤسسه بکند که اصل آن بر داشته شود و در تحت نظر آن مؤسسه این کار بشود و آن مؤسسه مأمور از برای آن باشد نه اینکه هر سال بیایند یک پولی بگیرند یک پروپاگاندی یک تبلیغاتی بشود یک تفریط هائی بشود آنوقت سال دیگر با اصطلاح ما شیرازی ها کرملخ و با اصطلاح شما پور ملخ باقی باشد و این مثل پولی است که ما در دریا بریزیم و هیچ کار اساسی نمیشود بنده پیشنهاد میکنم یعنی دعوت میکنم دولت را که این پول را بیک ترتیب دیگری خرج بکنند تأسیس مؤسسه بکنند همین جوری که در مملکت شوروی کردند همین جوری که در ممالک آفریقا و در جا های دیگر کردند یک مؤسسه

فیروز آبادی - اول حل

آقا سید یعقوب - ملخ آمده است و فلان چاره خورده و از بین برده است این است عقیده بنده در این موضوع که عرض کردم

رئیس - آقای موید احمدی

مؤید احمدی - اولاً خاطر مبارک هست که در سال گذشته لایحه برای ملخ و رقمی گذشت که مفید فایده نبود حتی در کرمان تمام محصول محال گرمسیر را مثل (راور) و کویابه و جاهای دیگر را ملخ خورد و آنوقت تازه ما لایحه را تصویب کردیم و مأمورین دفع آفات که بکرمان رفتند هیچ کاری نداشتند یکمندی آنجا ماندند و بعد بطرف خراسان حرکت کردند ولیکن حالا بموجب اطلاعاتی که حاصل شده است در گرمسیرات کرمان مثل جیرفت و رودبار و سارون ملخ آمده است و این را هم آقای فیروز آبادی چون به گرمسیرات مسافرت فرموده‌اند فرمودند هوای آنجا ها با این جا یک ماه فرق دارد خیر الان در جیرفت هوا مثل بهار است و محصول آنجا سبز و بلند است و ملخ آمده مشغول خوردن است و غیر از آن پور ملخ است که از سال گذشته بزمن رفته است این است که لازم است این لایحه بغوربت تصویب شود و البته بنده هم با نظر آقای آقا سید یعقوب و سایر آقایان موافقم که در خرجش باید نظارت بکنند که به مخارج صحیح

برسد نه اینکه اسباب این بشود که برای مأمورین يك كاری پیدا بشود و در دفع آفات ملخ کار باشخاص بدهند و این پول را به رتبه های پنج و شش بدهند بلکه باید بروند در محل و این پول ها را بكمك و بانظر رعایا و بمعاونت آنها دستوراتی که آنها خودشان دارند بمصرف برسانند سم ریزی هم فایده ندارد همین طور که آقا فرمودند بعلمت اینکه در حدود طهران که سم ریختند بعد از اینازده روز گفته بودند اگر مال برود عیب ندارد در حالتیکه یکماه بعد کار و گوسفند های مردم که رفتند تلف شدند این است که بنده عقیده ام این است که پول را ببرند در محل و بانظر خود رعیت در ترتیب گرفتن ملخ و در ترتیب کشتن پور ملخ با آنها معاوت کنند و دفع این آفت را بکنند.

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - البته هیچکس با این اصل مخالفت ندارد که ملخی که رشته زندگانی مردم و معاش آنها را میخورد از بین برداشته شود اصلاً همه موافقیم اما می خواهم این اصل را تطبیق با عمل کنیم به بینیم آنچه اندازه ما قدرت داریم که این اصل را اجرا کنیم و نفع و ضررش چقدر است بنده گمان میکنم اگر بجمع جهات مراجعه بمحل هائی بکنیم که نماینده از طرف وزارت مالیه و فوائد عامه در سنه گذشته رفته و درست تحقیق کنیم نه تنها از آن مخارجی که شده ما استفاده نکرده ایم بلکه يك ضررهائی هم برای مردم یا بدست مأمورین یا بوسیله آن عملیات ایجاد شده و در هر صورت این مسئله را بطور قطع میتوانم اقرار کنم که دولت هیچ نتوانست ملخ را در مقابل آن خرجی که در سنه گذشته کرد دفع کند . مسلم و بدیهی است و جای تردید نیست که ملخ همینقدر که بحد پرواز کردن رسید با کلوله و تفنگ یا سم یا از این مقوله چیز ها نمیشود جلوگیری از آن کرد این غیر عملی است و اما

در خصوص سم ریختن و از این مقوله کار ها بنده چون خبر از ترتیب زراعت و عملیات خارجی ها ندارم شاید در این جا هم مؤثر باشد ولی بطور قطع عرض می کنم برای ایران ما ریختن سم و از این مقوله عملیات که در سنه گذشته در بعضی جاها امتحان کردند بهیچوجه نتیجه نخواهیم گرفت (فیروز آبادی - صحیح است) و من باب تذکر عرض میکنم که ملخ سه حال دارد یک حالتش این است که در پوره است یک حالتش این است که از پوره بیرون آمده کم کم میچهد و یک حالت هم این است که بحال پرواز در می آید اگر ملخ بحال پرواز رسید دیگر ولش کنید چاره ندارد ولی در دو صورت اول قابل علاج و جلوگیری است ارباب خبره و آتهائی که اطلاع دارند میروند این پوره ها را از محل خودشان بیرون می آورند و این حالت در بعضی نقاط مخصوصاً در فارس و گرمسیرات بموقع است و حالا موقعی است که دولت میتواند بدست خود اهالی آن پوره ها را بیرون بیاورد و معدوم کند . در سرتبه دوم وقتی است که میچهد راه عمل در آنموقع همان است که خود رعایا و زارعین مکرر کرده‌اند و نتیجه گرفته‌اند و آن این است که يك خندق هائی میکنند و آنها را با چوب و جاروب می‌رانند و می‌ریزند در این خندقها و بعد این خندق ها را با گل اندود میکنند و آنها می‌میرند سوای این دو صورت دیگر علاج ندارد لیکن این دو صورت را چه جور می‌خواهند اجرا کنند اگر چنانچه قافله مأمورین دولت بجهت اجرای این عمل رفت با آن حالت طمطراقی که دارند و دیده‌اند که با مردم چه طرز معامله و عمل میکنند و طرز رفتارشان را دیده‌اند رعایا فرار میکنند و میگویند ملخ آمد و از این ملخ ها بیشتر میترسند باید از يك مجرای نزدیک بنبغ که با اخلاق و عادات مر متباین نباشد بوسیله ارباب املاک بوسیله کدخدای املاک يك کمکهائی از طرف دولت نسبت بقراء و دهات بشود که آنها خودشان مشغول عمل بشوند نه اینکه

مثلاً دولت یا متخصص فنی بگوید ملخ را بیاورید و سم بهش تزریق کنید این خوبست ولی عملی نیست سم باید تزریق کنیم و چشمه‌ایش را کور کنیم که نبیند این وقتی وارد در مرحله عمل بشویم خنده دارد. سمش بدیم و چه بشود اینها نمیشود در هر صورت میخواهم عرض کنم پولی را که برای این کار اعتبار میگیرند بنده هم در سهم خود موافقم و رای میدهم اما بجهت عمل چوب بنده یقین دارم آقای سیاح يك مردی هستند عملی وهمه چیز را بچشم معاينه کرده اند تسلیم و تابع الفاظ مجرده اشخاصی که در کتاب خوانده‌اند که ممکن است در يك وجب زمین يك بوته مثلاً ایجاد کنند که چقدر فایده دارد و آنوقت حساب بکنند اراضی ایران را و از آن مالیات بخواهند نمیشوند و حرف آنها را قابل اعتنا ندانند و راضی نشوند که يك پولی که امروز بیش از همه چیز حیات ما را تأمین میکند در راه يك چیز های موهومی ضایع و تفریط شود و نتیجه مطلوبه هم از آن نگیریم و اسباب ندامت فراهم کنیم این بود عرایض بنده که بیکسمت آن را آقای مؤید احمدی فرمودند لیکن در جواب آقای فیروز آبادی میخواهم عرض کنم چنانکه آقای مؤید احمدی فرمودند از بنادر نوشته بودند از طرف میناب که ملخ آمده مشغول خوردن است شما کجا می گوئید بخ به بند رویش تا بمیرد !! کار گذشته است آقا یخ هم نمی بندد رویش ...

فیروز آبادی - کسول او که بخ بست میمیرد .

کازرونی - عرض کنم يك تذکری خواستم بدهم که آیا ضرری دارد که بنادر را هم ضمیمه بفرمایند بنادر هم مال شماست فوایدش هم خیلی زیاد است مردمش خیلی فقیرند و دست بهیچ چیز ندارند دولت از حالشان خبر ندارد بکلی غافل است و به حال آنها هر قدر هم التفات بکند کم کرده است زیرا توجه بحال بنادر و مردمان ساحل نشین بیش از اینها لازم است .

رئیس - آقای روحی

روحی - عرض کنم بنده بعکس همکار محترم خودم تشکر می‌کنم از دولت که واقف است بحالات یومیه مملکت و مراقب است که در مملکت اگر واقعاً یک ضایعاتی باقتضایات بفلاح با بجا های دیگر حمله کند جلو گیری میکند بعلاوه نسبت باین مخارج هم اگر مامطمئن به یک دولتی هستیم دیگر آن تضییقات و تعرضات نسبت بیک دولتی که محل اعتماد است شایسته نیست خوش آیند نیست و واقعاً اگر یکی دو جا هم بد عمل شده یقین بدانید از بد رفتاری خود ما است از جنس خود ما است که اهل یک مملکتیم که شاید تا اندازه یک قسمت آن توانیم ایفای وظیفه کنیم و درست نظارت بنمائیم این تفسیر ما است تقصیر دولت نیست . مثلاً وزیر مالیه که نمیتواند در جهات اربعه مملکت که ملخ هجوم کرده همه جا خودش با معاونت رود مراقبت کند که مأمورین سوء رفتاری نکنند باید اخلاق جامعه اصلاح شود و رفته رفته این جلوگیری ها از نظر اخلاق و علم در مملکت ایجاد بشود اینها آرزوهایی است که بنده هم با شما شریکم ولی بالاخره باید برسیم اما اینکه فرمودید که دولت پارسال يك پولی خرج کرده و نتایج نگرفته خیر اشتباه میکنید . بنده مطلع هستم که اگر دولت آن اقدامات را در سال گذشته نمیکرد شاید بیشتر از این اندازه که امسال هست میشد . الان هم فقط در حدود بنادر جنوب که جنابعالی فرمودید و در جیرفت و رودبار و نرماشیر کرمان و یکسخت از شیراز که آقای آقا سید یعقوب اظهار داشتند در جاهای دیگر عنوان ملخ نشده است پس معلوم میشود عملیاتی که دولت در خراسان و در همین اطراف طهران و خوار و ورامین کرده طوری متمرکز بوده که دیگر ملخ بروز نکرده حالا اگر دو تا مأمور نسبت بیک کسی تعدی کرده است بنده هم موافق هستم که باید جلوگیری بشود این را بنده منکر نیستم قبول هم دارم و مأمورین هم هر کس که باشند تا اخلاق خوب نداشته باشند تا راستی و درستی نداشته باشند متعدی و متجاوز هستند و بالاخره

برای متعدی و متجاوز هم می بینید که اخیراً يك تضییقاتی در مملکت شده است و امیدواریم بیشتر هم بشود و حقیقه طوری بشود که در آتیه عموم مردم خوب بشوند و ایفاء وظیفه کنند دیگر اینکه راجع به سم فرمودید بنده نمیدانستم آقای کازرونی هم متخصص در امر ملخ هستند ما يك تجاربی داریم از سوابق برای دفع ملخ و آن این است که تخم ملخ را از جاهای لازم بر میدارند و بوسیله الك یا چیز های دیگر آب پوره ها را میگیرند و میسوزانند یا معدوم میکنند این وسائلی بوده است که ما از سابق داشتیم اما امروز بوسائل علمی که بجه ترتیب زمین را شخم میکنند و مسموم میکنند تصور میکنم این از حیث فهم بنده و آقای کازرونی خارج باشد (بعضی از نمایندگان صحیح است) چون نداریم يك معلوماتی که بتوانیم بدولت بگوئیم شما مطابق این نظریه ما رفتار کنید بالفرض هم که بدانیم باید در خارج بگوئیم محلس اینجا نیست ما باید بدولت بگوئیم این پولی که میگیرید باید حقیقه تا آن دینار آخرش را بمصرف جلوگیری و دفع ملخ برسانید و هر قدر هم که زیاد آمد جزء سرمایه مملکتی و صرفه جوئی در خزانه مملکتی ذخیره بشود نه اینکه اینجا ما بیائیم بگوئیم که بچه ترتیب ملخ را بگیرد . اما راجع باینکه گفتید بنادر را اسم نبرده‌اند این چند فقره را برای تذکر در لایحه اسم برده اند و البته اگر جاهای دیگر هم باشد مثلاً در استراباد هم ملخ برود آنجا هم خواهند رفت این چند محل را نشال داده‌اند که در اینجاها ملخ موجود است و دست تعدی بزراعت زارعین گشوده باین ملاحظه اگر در بنادر و جاهای دیگر هم ملخ باشد اقدام خواهند کرد و حالا هم که تذکر دادید البته بموقع بود ولی برای يك لایحه باین سودمندی من شایسته نمیدانم که بیشتر از این صحبت شود و امید وارم آقایان هم موافقت بفرمایند که مذاکرات خاتمه پیدا کند که رای گرفته شود

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است
رئیس - پیشنهادی از آقای لاریجانی و فیروز آبادی رسیده است قرائت میشود :

بنده پیشنهاد میکنم که دفع سن هم اضافه شود بر دفع ملخ .
رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - عرض کنم بنده در بودن ملخ تردید داشتم ولی حالا که آقایان فرمودند بنده هم اطمینان پیدا کردم که ملخی در بنادر پیدا شده اما وجود سن در بعضی نقاط مقطوع است و شاید اهل فلاح هم همه بدانند که در سال گذشته سن مقداری در همین اطراف طهران و ورامین و یک قدری در اصفهان آمد و امسال آن سن های سال گذشته رفتند در همان سیاه کوه و در آنجا هستند و زیادتر از سال گذشته هم شده اند و خطر بزرگی هم نسبت بزراعت و ورامین و این جا جز سن هست بنابراین خوبست حالا که دفع آفات ملخ از زراعت میشود دفع سن هم بشود چون سن محسوس تر و معین تر است و وجودش امروز و ضررش هم محسوس و معین است باین همه باین ملاحظه بنده سن را هم اضافه کردم که دفع سن هم اضافه شود که حالا که میخواهند ملخ را بگیرند سن را باقی نگذارند در صورتیکه ضرر سن بیشتر از ضرر ملخ است و امید داریم که آقای معاون هم قبول بفرمایند که دفع سن را هم بکنند و بهر اندازه که ضرور باشد ده هزار تومان بیست هزار تومان از این را برای دفع سن اختصاص بدهند و بقیه اش را هم برای دفع ملخ و نفرمایند که این ملخ تنها راهم کفایت نمیکند و باین الفاظ متمسک نشوند و الا فردا موقع سن که میشود همه زراعت را خراب میکنند و یک ورامینی را که امسال ارزاق طهران را این جور تأمین کرد که همه راحت بودند سال دیگر باید سن زراعتش را بخورد و اگر امسال جلو گیری نشود يك برسد افزوده می شود چون سن هر وقت بنای آمدن را گذاشت پنجسال شیر سال

هفتسال متوالی میاید سال اول يك مقدار خیلی کمی سال دوم یکتدری افزوده میشود سال سوم زیاد تر تا اینکه به منتها میرسد وقتی که به منتها رسید آنوقت از طرف خدا بواسطه يك شدت سرمائی یا يك چیز های دیگری یکدفعه از بین میروند و تا چند سال مردم راحتند و باقیمانده های آن ها میماند کم کم سال سال بسال زیاد می شوند و دسته بندی میکنند بآن طریقیکه همه میدانند بنده باین ملاحظه این پیشنهاد را کردم امید وارم که قابل توجه بشود و آقای معاون محترم هم قبول فرمایند

رئیس - نظر دولت چیست ؟

معاون وزارت مالیه - پیشنهادی که دولت کرده برای دفع ملخ است برای سن هم اگر لازم بشود دو مرتبه پیشنهاد خواهد شد (صحیح است)

رئیس - آقای افسر

افسر - بنده هم عرض میکنم نباید فراموش کرد که برای دفع ملخ صد هزار تومان که سهل است اگر رعایا کمک نکنند يك میلیون هم کم است سن فقط در ورامین است که يك بلوک است دوست سیصد پارچه ده ولي ملاحظه فرمودند آن جاهائی که پارسال ملخ آمد تقریباً دولت ایران بود و چون صد هزار تومان کم است بنده مخالف این پیشنهادم و البته برای پیش بینی سن هم باید از دولت تقاضا کرد که بیاورند ما هم با کمال امتنان رای میدهم چون الان اگر موقع نزدیک شدن ملخ بود بنده مخالفت میکردم لکن چون حالا امیدوارم که يك عملیاتی بکنند که بزودی جلو گیری

شود از این جهت موافقت کردم و اگر بنا شود که يك مقداری از این را هم صرف دفع سن بکنند بنده مخالفم خوب است آقایان راجع بآن قسمت هم از درت تقاضا بکنند که علیحده لایحه بیاورند و ضمیمه این نکنند

رئیس - آقایانی که این پیشنهاد را قابل توجه میدانید قیام فرمایند

(چند نفری قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد رای میگیرم به ماده واحده با ورقه آقایان موافقین ورقه سفید خواهند داد

(اخذ و شماره آراء بعمل آمده هفتاد و شش ورقه)

سفید تعداد شد

رئیس - عده حاضرین ۹۱ با اکثریت هفتاد و شش رای تصویب شد

[۵ - تقدیم دو فقره لایحه از طرف معاون وزارت مالیه]

معاون وزارت مالیه - دو لایحه است یکی راجع بصره جوئی های مجلس که برای کاغذ سازی است دیگری سه هزار تومان از اعتبار امنیه است که بمصرف نظمی رسیده

[۷ - شور و تصویب لایحه اجازه انتقال عوائد مخصوصه بتأمین کارخانه کاغذ سازی بجزانیه دولت]

رئیس - لایحه که برای مخارج نظمی در نظر گرفته اند لایحه عادی است و میروند بکمیسیون ولي راجع به لایحه دیگر تقاضای فوریت کرده اند قرائت میشود:

اسامی رای دهندگان آقایان: شهداد - حبیبی - میرزا بانس - یالیزی - هراز - حیدری - مفتی - کازرونی - قاضی نوری - احمد - فرمند - سید مرزقی وثوق - طهرانی - فرا کوزلو - دشتی - میرزا عبدالجسین خان دیبا - اقبال - کیانوری - سید یعقوب - مؤیداحمدی - ساکینیان - ذوالقدر - محمد علی میرزا دولتشاهی - حاج سید محمود - ضباء - امیر دولت شاهی - دکتر طاهری - افسر - شریفی - مولوی - جلالی - ظفری - حسینی میرزا دولت شاهی - وهاب زاده - طباطبائی دیبا - محمد آخوند - افغنی - بیات - اعتبار - سید حسین آقاییان - ده تانی - امیر اعلم - امیر آبهور - امین پور حسن - قوچی - مسعودی - لاریجانی - کاشانی - موقر - محمد ولیبیرزا - محمد ضیائی - اسفندیاری - رهبری - فرشی - اسکندری - کفائی - خواجوی - شریعت زاده - آقازاده سبزواری - اسدی - عسری - عباس میرزا فرمانفرمایان - حکمت - بزرگ تپا - صبح قاضی - ملک زاده - روحی - مقدم - صادقی - آية الله زاده شیرازی - طالش خان - امیر ابراهیمی - دربانی - ناصری - احتشام زاده - بنکدار - زوار

ساحت محترم مجلس شورای ملی

نظر باینکه عواید از سال ۱۳۰۵ بیعد مطبوعه مجلس و باغ بهارستان و صورت مشروح مذاکرات مجلس و صرفه جوئی های بودجه ۱۳۰۶ و ۱۳۰۷ مجلس شورای ملی که برای مخارج احداث کارخانه کاغذ سازی تشخیص داده شده بود تا بحال عورد استفاده و مصرف واقع نشده و از طرفی برای جبران کسر خرج ۱۳۰۸ دولت احتیاج مبرمی باین وجه دارد لهذا ماده واحده ذیل را بقید دو فوریت پیشنهاد نموده تصویب آنرا تقاضا مینماید:

ماده واحده - مجلس شورای ملی به اداره مباشرت مجلس شورای ملی اجازه میدهد که عوائد از سال ۱۳۰۵ بیعد مطبوعه مجلس و باغ بهارستان و صورت مشروح مذاکرات مجلس و صرفه جوئی های ۱۳۰۶ و ۱۳۰۷ بودجه مجلس شورای ملی را که سابقاً بر طبق ماده چهارم قانون مورخه بیست و هشتم اسفند ۱۳۰۵ و مواد چهار و پنج و شش قانون مورخ بیست و ششم فروردین ۱۳۰۷ برای احداث کارخانه کاغذ سازی و اعزام محصل به اروپا تخصیص داده شده بود به انضمام منافعی که از تودیع آن در بانک حاصل شده است پس از وضع مخارجی که پرداخت یا تعهد قطعی شده است بوزارت مالیه مسترد دارد.

رئیس - تقاضای دوفوریت شده ولي همانطور که گفته شد يك فوریت کافی است فوریت اول مطرح است

کازرونی - مخالفی نیست

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده با عملیاتی که دولت دارد و مخارجی که دولت دارد موافق هستم یعنی حساب و کتاب در کار است اما این را گمان نمیکردم که يك مسئله فوری باشد که اگر تعویق بیفتد ضرری متوجه بشود اگر جریان قانونی میکرد و به کمیسیون میرفت بنده موافق بودم خواستم عرض کنم که این

چیزی نیست که فوریت داشته باشد که فی الفور در مجلس رای داده شود بواسطه اینکه ایرادی درش نیست يك مسئله سیاسی یا اقتصادی نیست که از دست ما دور برود اساساً میخواهیم به مجلس و دولت اظهار کنم آن ماده نفاذنامه که بدولت حق داده است اوائج فوری بیاورد این حق را در مواقع لازم اعمال میکنند نه در يك مواقعی که غیر لازم است. این لایحه را همه موافقتند چون دولت محل اعتماد ما است همه رای باو داده ایم لایحه خرجش را هم رای میدهم عوایدش را هم رای میدهم اما این لایحه را فوق العاده قرار دادن و در تحت دو فوریت تقاضا کردن من نظرم این است که فقط این حقوق فوریت را در مواقع لازم ملاحظه کنند از این جهت بنده با فوریت مخالفم.

رئیس - آقای یاسائی موافقتی دارید ؟

یاسائی - بلی. تشخیص فوریت البته بنظر دولت است همینطوری که شما اظهار اعتماد بدولت میکنید دولت هم لابد احتیاجاتی دارد آخر سال است و متاسفانه بودجه هذه السنه چندان با مطالعه نگذشت و باید دولت يك فکر عاقلانه بکند که سال را بگذراند در اینصورت گمان میکنم مسئله خالی از فوریت نیست

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - موافقین با فوریت قیام فرمایند

(عده برخاستند)

رئیس - بفرمائید متذکر میکنند که عده برای رای کافی نیست.

(چند دقیقه سکوت و تامل - عده از نمایندگان وارد شدند)

رئیس - حالا رای میگیرم موافقین با فوریت قیام فرمایند.

(اکثریت حضار برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده واحده يك دفعه دیگر قرائت میشود

(برتریب سابق قرائت شد)

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - از قدیم عقلا میگفتند چودخلت نیست خرج آهسته تر کن . وقتی مداخل نداری بگفندی خرج کمتر کن تا باین محظورات نیفتید . خوب هشتاد و دو کرور بودجه آوردیم درست کردیم و در يك ربع ساعت رای دادیم و تمام شد بعد هم ما اطلاع نداریم تا بحالا در صورتیکه دولت باید صورت خرجش را آورده باشد و نیاورده است و هیچیک از آقایان و کلا گمان نمیکند اطلاع داشته باشد حالا که خرج پیدا شده است بنده عقیده ام این بود که هر قرضی دولت بکند انفع از این است که یک وجهی را که مجلس مملکت ملت بیگ شوق و ذوقی تخصیص داده اند باینکه کار خانه کاغذ سازی در این مملکت وارد شود مصرف نکنند خیلی هم شوق مردم زیاد بود که این کار بشود و بنده عقیده ام این است که دولت مردم را باید تشویق بکند با اقتصادیات و ادار بکند به آوردن کار خانجات و استخراج معادن خودش بیاورد و مردم هم از آن مر دخل برساند تا یک کسی که یک کاری را کرده دخل برد دیگران هم باو تاسی بکنند روز بروز مملکت ما روبه آبادی برود مجلس آمد یک رایی داد که کار خانه کاغذ سازی بیاید حالا درست ما تحقیقات نکردیم که آیا میتوانیم بیاوریم یا نمیتوانیم مایوس نشویم و پول را بر داریم خرج دیگر بکنیم یک روز مجلس می آید رای میدهد که کار خانه ذوب آهن بیاوریم اشکال تراشی میکنند میگویند نمیشود یک روز می آید میگوید کارخانه کاغذ سازی بیاوریم باز اشکال تراشی میکنند میگویند نمیشود بزرگ روز میگویند کارخانه کاغذ سازی بیاوریم باز اشکال سنطونین سازی بیاوریم اشکال تراشی میکنند که نمیشود پس ترقی مملکت از چه میشود بهمین خرج کردن واز مردم گرفتن که نمیشود این ترقی مملکت نیست این منزل مملکت است دولت باید همیشه در صدد بر بیاید که يك دخل های مشروعی از قبیل استخراج معادن

از قبیل آوردن کار خانجات از این قبیل ها پیدا بکنند و خرج مملکت کنند اگر بنا شد بکلی این چیز ها از بین برداشته شود مال ذوب آهن سنطونین سازی کار خانه کاغذ سازی اینها همه برداشته شود بعدا مجلس هم دیگر رای باین قبیل امور نخواهد داد هر چه بگویند چرا رای نمیدهد میگویند کار خانه کاغذ سازی نشد کار خانه سنطونین سازی نشد کار خانه فلان نشد مگر ما آدم نیستیم آن اشخاصی که میکنند چه جور آدمهائی هستند ما نباید هر چیزی را برویم آن رتبه عالیش را بگیریم که بگوئیم نمیشود مرتبه نازل هر چیزی را ما ابتدا بگیریم تا نشد شد بشود این کار ها کار نشد نیست میشود اما ما متاسفیم که هر کاری را که میخواهیم اقدام کنیم يك اشکالات پیش می آید که ما را مایوس میکند ملت را مایوس میکنند بنده عقیده ندارم بنده عقیده دارم اگر دولت برود پول صدی ده صدی بیست صدی سی قرض کند بجهت مملکت صلاح بهتر از این است . این را عرض نمیکنم که تجویز کرده باشم ها میگویم نسبة ضررش از این کمتر است که يك پولی که تخصیص داده شده بيك مصرف عام المنفعه بعد از سه سال چهار سال بیائیم آن پول را هم بگیریم و بمصرف جاهای دیگر برسانیم بنده این چیز ها را صلاح میدانم بنده عقیده ام این است که مردم را نباید مایوس کرد از کار های دولت و مجلس و باید امیدوار کرد آنها را باید بگوئیم که ما هم میتوانیم داخل آدم ها بشویم میتوانیم معادن استخراج کنیم میتوانیم کار خانجات بیاوریم همه اش نگوئیم میتوانیم اگر هر کس هم آورد دولت با او واجب است همراهی بکند نفع باو برساند و تشویق از این امورات بکند نه اینکه تشویق نشوند و مملکت ما باین حال باقی بماند بنده عقیده ام این است که اگر بخواهیم مملکت را بهمین حال بگذاریم و همه اش برای مردم خرج فراهم کنیم و در صدد پیدا کردن دخل نباشیم روز بروز بر فقر مردم افزوده میشود آن وقت از گمرکات ما کم میشود خوب مردم نمیتوانند مثلاً بقدر

حالا قند و چای مصرف بکنند قهراً از گمرک کم می شود مثلاً حالا نمیتوانند لباس فاخر بپوشند قهراً از گمرک کم میشود از انحصار کم میشود پس بدولت لازم است که مردم را تشویق بکنند بجهت آوردن کار خانجات بجهت استخراج معادن و در این امورات خود دولت هم پیش قدم باشد اگر هم وظیفه خودش نداند باید ملت را تشویق کند که نفع به مملکت برسد و راهنمایی بآنها بکند اشکالاتی که در این راه پیش می آید دولت بهر قسم که ممکن شود مرتفع کند تا مملکت رو بترقی برود و الا هر روز ملت را از مجلس و دولت مایوس کردن این را بنده صلاح میدانم بخصوص این وجه که تخصیص بکار خانه کاغذ سازی داده شده اگر هم بشود باید این وجه را باقی بگذاریم برای این محل ولو اینکه باستقراض هم خدای نخواستہ شده رفع احتیاجمان را بکنیم

رئیس - آقای دشتی موافقتی؟

دشتی - بلی عرض کنم که بنده نه حالا سابقاً هم مخالف بودم که مجلس يك پولی اختصاص بدهد به کار خانه کاغذ سازی يك مرتبه هم وقتی که بودجه مجلس مطرح بود این عرض را کردم که کار خانه کاغذ سازی عملی نیست همانطور که کار خانه آهن ذوب کنی عملی نیست يك صنایع بزرگی هست که اینها نمیشود مگر اینکه اقلاً بیست یا سی صنایع دیگر در مملکت باشد تا بشود آن را ایجاد کرد مثلاً کار خانه آهن ذوب کنی باید در مملکت پنجاه تا کار خانه دیگری مثل آهن گری انومبیل سازی و قفل سازی و کار خانه هائی که میل های بزرگ برای پل و امثال آن تهیه میکنند باشد تا بشود این کار را کرد

فیروز آبادی - در جا های دیگر هم که شروع شد

مضطرب بود؟!

(صدای زنگ رئیس - دعوت به سکوت)

دشتی - اجازه بفرمائید مثلاً کار خانه کاغذ سازی شما

تصور بفرمائید که در تمام ممالک اروپا شاید سه کار خانه کاغذ سازی باشد و در تمام اروپا احتیاجات کاغذش رفع میشود متخصص هم از ایتالیا آمد مطالعاتی هم کرده بهیچوجه عملی نیست یعنی شما تا يك مدتی تمام کاغذ ایران را بدهید و بعد هم کار خانه از کار بیفتد و يك میلیون خرج بکنید و در سال هیچ چیز دستتان نیاید الا دخل و خرجش مطابقه نکند . این يك مسئله . يك مسئله دیگر اینکه در تمام دنیا در تمام آن ممالکی که شما آنها را سر مشق قرار میدهید تجربه شده است که دولت و مجلس نباید کار های تجارتي بکند کار های تجارتي را باید بگذاریم و مردم بکنند دولت باید راه آنها را تسهیل بکند و آنها را تشویق بکند و راه پیشرفت صنایع را برای آنها باز بکند و الا دولت یا مجلس شورای ملی نخواهد کار خانه کاغذ سازی درست کند این مضحکه است معنی ندارد علاوه بر اینکه دخل و خرج ندارد . بهترین نمونه کار های شما معایبه مجلس است الا ن مطبعه مجلس شما دخل و خرج ندارد

آقای سید یعقوب - دارد

دشتی - خیر ندارد شما بطور بودجه میگیرید و آن را در نظر نمی آورید میگوئید دخل دارد بودجه آن را در نظر بیاورید آنوقت به بینید دخل دارد یا ضرر فیروز آبادی - داخل مملکت خرج میشود .

دشتی - پنجاه هزار تومان به آن سرمایه میدهید چه هزار تومان فایده دارد مثل تخم مرغ فروشی ملا نصرالدین . از این ها هم گذشته عرض کنم در مملکت آقای دولت و مجلس در کار نیست . این پول مال مجلس است ! این پول مال دولت است ! معنی ندارد . هر وقت که دولت ایران پول پیدا کرد خواست کارخانه کاغذ سازی درست بکند درست میکند پول که پیدا کرد خرج خودش میکند صدی بیست آنوقت چه هزار تومانش را در بانک میگذارند این دل خوش کنند است این مثل کار بچه ها میماند بهیچوجه این معنی ندارد . بگانه وظیفه دولت

و مجلس این است که مردم را تشویق بکند باین که خودشان ایجاد صنایع بکنند و الا خود دولت و مجلس شورای ملی نباید ناچار بشود جز اینکه ضرر بکند هیچ فایده ندارد

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است .

رئیس - کافی است ؟

(بعضی از نمایندگان - بلی)

رئیس - موافقین باماده واحده ورقه سفید خواهند داد

(اخذ و شماره آراء بعمل آمده ۵۵ ورقه سفید و

یک ورقه کبود آراء شد)

رئیس - عدّه حاضرین ۹۳ با کثرت ۵۵ رای تصویب شد . *

[۷ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

رئیس - اثر موافقت میفرمائید جلسه را ختم کنیم (نمایندگان - صحیح است) جلسه آینده پنجشنبه

پنجم دی ماه سه ساعت قبل از ظهر دستور بقیه

لوايح قانونی

(مجلس یکربیع ساعت بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

* اسامی موافقین : آقایان : روحی - طهرانی - احتشام زاده - حاج سید محمود - دیوان یکی - امیر دولتشاهی - اسدی - میرزا یانس - محمدعلی میرزا دولتشاهی - دشتی - زوار - کبا نوری - حبیبی - عباس میرزا - باستانی - یالیزی - احمد بنکدار - سید حسین آقاییان - عبدالحسین خان دیا - سید سرفاضی وثوق - هزار جریسی - محمد آخوند - حیدری - شهرداد رهنبری - جلایی - لاریجانی - مقدم - ساکینیان - موثر - ظفری - مفتی - فتوحی - درانی - خواجوی - ذوالقدر - حکمت بزک نیا - ملک زاده - فرمند - اقبال - فهیمی - امیر اعلم - محمد ولی میرزا - وهابزاده - ناصری - حسنعلی میرزا دولتشاهی - قاضی نوری - صادقی - طباطبائی دیا - طاهری - شریفی - رفیع -

مخالف - فیروز آبادی